

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าระวังการติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 ซึ่งก่อให้เกิดการติดเชื้อที่รุนแรงในสัตว์ปีกและมนุษย์ ในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การติดเชื้อนี้ในคนส่วนใหญ่พบว่ามีประวัติสัมผัสกับสัตว์ปีกที่ป่วยและตาย ภายหลังจากเกิดการติดเชื้อ สัตว์ปีกที่รอดตายอาจมีการสร้างแอนติบอดีที่จำเพาะต่อไวรัสซึ่งไม่แสดงอาการป่วยแต่อาจเป็นพาหะของโรคที่สามารถแพร่กระจายไวรัสสู่คนได้ ดังนั้นเราจึงค้นหาแหล่งรังโรคหรือพาหะนำโรคโดยการตรวจทางซีรัมวิทยา การศึกษานี้ได้ทำการเก็บตัวอย่างเลือดจากสัตว์ปีกที่เลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อย รวมทั้งสิ้น 794 ตัวอย่าง ในจังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ โดยแบ่งออกเป็น จังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้งหมด 381 ตัวอย่าง เก็บในช่วงเดือน สิงหาคม กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน และ ธันวาคม พศ. 2554 เป็นเลือดไก่ จำนวน 344 ตัวอย่าง และเป็นเลือดจากเป็ด จำนวน 37 ตัวอย่าง ในจังหวัดมหาสารคามเก็บในเดือนสิงหาคม พศ. 2554 จำนวนทั้งหมด 78 ตัวอย่าง ทั้งหมดเป็นเลือดจากไก่ และในจังหวัดกาฬสินธุ์ เก็บตัวอย่างในช่วงเดือน มิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม และกันยายน พศ. 2554 และ มกราคม พศ. 2555 จำนวนทั้งหมด 355 ตัวอย่าง เป็นเลือดไก่ จำนวน 331 ตัวอย่าง และเป็นเลือดจากเป็ด จำนวน 4 ตัวอย่าง เมื่อตรวจหาแอนติบอดีในซีรัมโดย H5 AIV Ab ELISA kit (Anigen Animal Genetics Inc., Korea) และฮีแมกกลูตินินชันอินฮิบิชั่น (HI test) ทุกตัวอย่างให้ผลลบต่อแอนติบอดีที่จำเพาะต่อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5 ในทั้งสองวิธีที่ตรวจแสดงให้เห็นว่าไม่พบหลักฐานของการติดเชื้อในไก่และเป็ดในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาโดยทีมวิจัยในชุดโครงการเดียวกันนี้ที่ตรวจไม่พบไวรัสในเป็ดและไก่เช่นกัน สัตว์ปีกที่มีสุขภาพปกติจึงไม่น่าจะเป็นพาหะนำโรคไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์รุนแรง